

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 20. szám

Hétfő

Cluj-Kolozsvár, 1932 július 11

Azt mondják,

hogy Lausanne után jobb napok jönnek. Hogy piros hajnal virrad a sötét éjszakára. Hogy jólét derül a nyomoruságra. Hogy enyhülni fog a gazdasági krízis és lassan-lassan minden rossz jóra fordul. Bizony, jó volna, ha végre felengedne a fagy, ha a nyomoruságra egy kicsit jobb idők köszöntenének s a hét szük esztendőt bár egy kicsit bővebb hét esztendő váltaná fel. Hét szük esztendő? Hej, idestova bizony tizennégy esztendeje tart már ez a hét szük esztendő. Egy egész korszak. De milyen rémes korszak. A sötétség, a bűnök, az irigység, a politikai gyűlölség, az elnyomatás, az éhezés korszaka. Ideje volna, ha elmúlna ez a korszak s helyét egy új világ váltaná fel.

A világ urai nagyon biztatnak, hogy így lesz. Jó, elhiszük nekik. De vajjon nekünk elhiszi-e valaki. Vajjon elhiszi-e az a külvárosi nyomorult munkásember, aki nem is tizennégy, de tizennyolc év óta, a háboru kitérésétől fogva, a legembertelenebb, a legsilányabb körülmények között tengődik. Vajjon elhiszi-e az az öreg nyugdíjas, aki már hónapok óta nem kapott nyugdíjat, tartozik fűszeresnek, mészárosnak, hitelt sem kap már s egyetlen kiút van számára, ha mielőbb befejeződik ez a terhes, sötét élet. És vajjon elhiszi-e az a kereskedő, akinek a feje fölött lóg évek óta a fizetésképtelenség és csőd Damokles-kardja s annyit sem tud bevenni naponta, hogy a legminimálisabb számításait fedezze. S ha el is hiszik, vajjon segít-e ez már rajtuk.

S ha el is hinnék, vajjon milyen garanciákkal tudjuk ezt a reményt alátámasztani. A mai romániai helyzet vajjon nyújt-e valami alapot ehhez a feltevéshez. A mai gazdasági viszonyaink vajjon kecsegtetnek-e valami biztatóval. A mai politikai és erkölcsi berendezkedésünk vajjon megváltozhat-e annyira, hogy valószínűvé tehesse ezt a változást, ezt a javulást.

Nem tudjuk, de hinnünk kell. S ha eddig soha nem hittünk a politika nagy urainak, most próbáljunk hinni nekik. Akik kenyér helyett még mindig csak reménnyel etetnek.

Próbáljunk jóllakni tehát egyelőre ezzel a reménnyel. Már csak azért is, mert egyebet ne migen tehetünk. S mindenesetre becsüljük meg ezt a kilátást, hátha valóban kenyeret fog teremni számunkra ez a szikár remény-csira.

Az utolsó vasárnap újabb halottal tette gyászosabbá a választási küzdelmeket

CLUJ-KOLOZSVÁR. Amint a „Jóreggelt“ már előre jelezte, a választások utolsó vasárnapja valóban heves összecsapásokat robbantott ki a pártok között. Különösen Bukarestben, Kisenevben, Jasiban, Máramaroszigeten voltak heves összetűzések. Kisenevben a kommunisták fellépése újabb halottat és több sulyos sebesülést eredményezett. Az erdélyi városokban és falvakban aránylag nyugodtan folytak le a választási gyűlések. Különösen a Magyar Párt gyűlésein nyilvánult meg nagy érdeklődés és teljes bizalom a választások kimenetelére iránt. A tegnapi fontosabb események a következők:

A kommunisták összeütözköztek a rendőrséggel

BUCURESTI. Tegnap déltájban a bukaresti szociáldemokrata párt a Flora-kerthelyiségben nagy gyűlést tartott. A gyűlés megkezdése után egy nagyobb kommunista csoport váratlanul berontott a terembe s a szociáldemokrácia abcugolásával és a kommunista jelszavakkal megzavarta a gyűlést. A kivult rendőrség csak nagy erőfeszítés árán tudta a rendet helyreállítani.

JASI. A kommunisták tegnap

A magyarpárti gyűlések

CRISTUR-SZÉKELYKERESZTUR. Vasárnap tartotta gróf Bethlen György pártelnök Székelykereszturen programbeszédét, ahol szintén képviselőnek jelölték. A székelyföldi választók egyhangú lelkesedéssel fogadták gróf Bethlen Györgyöt, valamint a Magyar Párt többi képviselő és szenátorjelöltjét is.

SZATMÁR. A Magyar Párt szatmári képviselőjelöltjei impozáns keretek között tartották meg tegnapi programbeszédeiket. Dr. Jakabffy Elemér, a szatmári magyar párt listavezetője az iparosítottön zsufolásig megtelt nagy udvarán mondtotta el programbeszédét. Kifejtette, hogy Románia lakosságának egyharmad része kisebbségi. Lehet-e figyelmen kívül hagyni ezt a körülményt? Gyulafehérváron annak idején be is rajzolták a jövő Romániájának tervébe a nagy nemzeti dicsőség építendő diadal-

ugyanugy, mint a szociáldemokratáknál, egy zsidópárti gyűlést vertek szét. A kihívott rendőrség rövidesen rendet teremtett és a kommunisták közül többet leartóztattott.

KISENEV. Kisenevben tegnap nagyszámú kommunista tömeg gyűlt össze, hogy tiltakozását fejezze ki a városi és falusi dolgozók vezetőinek letartóztatása és a jelölőlísták letévésének megakadályozása miatt. Amikor a kommunisták a belváros felé indultak, nagyobb rendőri készültség útját állotta. Hamarosan revolverek kerültek elő és valóságos sortűzzel árasztották el a szembefordult karhatalmi osztagokat. Perceken át tartó formális közelharc fejlődött ki. A kvesztor parancsára a

rendőrök több revolverlövést adtak le a tömegre, aminek következtében egy munkás azonnal holtan esett össze, egyet pedig halálos sebbel szállítottak kórházba.

Dehután újabb tüntető felvonulásokra készülődtek, a rendőrség és csendőrség azonban szétsozlatta a tüntető tömegeket s husz ismert kommunista vezetőembert leartóztattott.

kapujának harmadik oszlopát is, a kisebbségek egyenlő elbánását, de az építéskor mégis csak papirból tettek oda egy színvadi oszlopot, hogy aztán bármelyik pillanatban el lehessen ezt könnyűszerrel dobni helyéről. Utána dr. Südy Tibor szenátorjelölt, valamint dr. Havas Miklós szatmári ügyvéd és a lista második jelöltje Hexner Béla kolozsvári mérnök, a máramarosi magyar párt listavezetője a magyar érzelmű zsidóság nevében tartottak nagy beszédeket.

SIGHET-MÁRAMAROSSZIGET. A Magyar Párt vasárnap több népgyűlést rendezett a máramarosszigeti választókerületben Kispékörén és hosszumezőn, ahol a lakosság Hexner Bélát virágokkal és nagy lelkesedéssel ünnepelte.

Ugyanebben az időben Fildermannék is gyűlést próbáltak tartani Szigeten, melyen a Frontul Economic hivi igen gyér számmal je-

lentek meg. Fildermann még jóformán hozzá sem foghatott programbeszédéhez, amikor a gyűlésterembe behatoltak dr. Fischer József cionistái és záptojással, paprikával és kövekkel szétverték a disszidens cionistákat.

Egész Kolozsmegyét bejárta a Magyar Párt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Nagy mozgás és élénkség volt vasárnap reggel a magyar párt kolozsvári tagozatában. Korán reggel hat autó indult el négy-négy emberrel, hogy még a választások előtti utolsó vasárnapon felkeresse a falu népét és felvilágosítsa a választások alatti magatartásáról s a választások mi-kénti lefolyásáról. Az egész propaganda terv szerint folyt le s a ma beérkezett jelentésekből megállapítható, hogy a nép mindenütt várta a magyar jelöltek megérkezését és szíves örömmel fogadta őket. A jelöltek, akik részt vettek az utban, mindenfelé szíves fogadtatásban részesültek. A jelöltek és kísérik sok helyen tartották rögtönzött gyűléseket is, ahol vázolták programjukat.

Este hat órára a csoportok Bánffylyhunadon találkoztak, ahol a kalotaszegi magyarság már várta őket. A bánffylyhunadi gyűlés nagy, népes és impozáns volt. Bánffylyhunad és vidéke magyarsága szép számmal volt képviselve a gyűlésen melyet Bokor Márton református esperes nyitott meg, felolvastva a más irányban elfoglalt dr. gróf Bethlen György országos elnök megleghangu táviratát. Dr. Szász Ferenc, Károlyi Sándor, Szabó József jelöltek mondtak azután lelkes hangú beszédeket, majd dr. Zagoni István mutatott reá a magyar egység szükségére. A nagyszámú hallgatóság élénk tetszéssel és helyesléssel fogadta a beszédeket.

Balázs István a gazdák elnöke a Magyar Párt megbízásából vasárnap szintén bejárta a kolozsmegyei községeket Szucságtól Jegenyéig és népes gyűléseken toborozta össze a magyarpárti jelöltekre szavazó földészeket. Mindenütt nagy lelkesedésre talált, a községi szavazók egyöntetűen a Magyar Párt mellett foglaltak állást.

Sztrájk Brassóban

BRASOV-BRASSÓ. A „Concordia” fémárúvívár munkásai kimonodták a sztrájkot, mivel fizetéseiket már hónapok óta nem kapják meg. Popeia munkaügyi inspektor interveniált a sztrájk megszüntetése érdekében.

A választási bizottság

Tudnivalók a választásokon

Az elnök, jegyzők és asszisztensek és delegátusok alkotják a választási bizottságot, mely a szavazás megkezdése előtt megvizsgálja és lepecsételi a szavazó urnákat és meggyőződik a szavazó helyiségek helyes felállításáról és ürességéről. A szavazóhelyiségekben csak azok tartózkodhatnak, akiknek ott hivatalos teendőik vannak. A jelöltek bármely szavazó körletben leszávozhatnak az asszisztensek és delegátusok ott szavaznak, ahol bizalmi tisztüket végzik. Az elnök a szavazást kettő órára felfüggesztheti s erről egy órával előbb tudatja a választókat a helyiségben kitett értesítésben. A szünet alatt az urnák őrzéséről az elnök köteles gondoskodni. A bizalmiak a szünet alatt is benmaradhatnak a szavazó helyiségben. A bizalmiaknak joguk van a szavazóktól személyazonosságukat igazoltatni.

A szavazás lezárása után jegyzőkönyv veendő felkeltő példányban, a választói bizottság jelenlétében felbontott szavazatok eredményéről. A jegyzőkönyvet a bizalmiak is aláírják.

A sütőiparosok a király előtt tiltakoznak a kenyérbélyeg ellen

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap tartották meg Kolozsváron az erdélyi és bánáti sütőiparosok kongresszusát. A kongresszus tiltakozott a kenyérbélyeg használatára ellen elhatározta, hogy emlékiratot fog intézni ugy Öfelségéhez, mint a miniszterelnökhöz és a földművelésügyi miniszterhez.

Ezután a választásokat ejtették meg, melynek során elnök lett ismét Drasovean Péter, alelnök Prezensky Pál, társelnökök: Stoltz József (Arad) és Székely (Temesvár). Diszelnököknek Pop Ciciot választották meg.

RÁDIÓ

JULIUS 11 HÉTFŐ

BUCUREȘTI. 15: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Zenekari hangverseny. 20: Rádiószabadegyetem. 21: Kamarazene. 21.50: Előadás. 21.45: Kétzongorás hangverseny. 22.15: Szarvas-kvartett.

BUDAPEST. 11.15: Szervánszky-szalonzenekar. 14: Déli harangszó. 14.05: Rádió-kvintett. 18: Előadás. 19: Karácsonyi László előadása. 19.50: Vidák Józsi cigányzenekara. 20.45: Szilárd János novellát olvas fel. 21.15: Énekelve a világ körül. Előadja Bánóczy Dezső. 22.15: Honvédszenekari hangverseny. Utána Vörös Misi cigányzenekara.

BÉCS. 13.50: Adler-kvartett. 14.40: Hindemith gramofon. 15.10: Gramofon. 19: Macho-zenekar. 21.45: Kórusok. 22.20: Slágerek. 22.50: Wagner ismeretlen műveiből. 24.55: Táncczene.

— Véres verekedés a Pata-uccában. Az éjszaka véres verekedés történt a Pata-uccában. Csiki Károly, Hatházi István és Butyka Boldizsár gazdák kövekkel megtámadták Nagy József és Szabó Imre haragosait, akiket véresre vertek. A kiszállott mentők kötözték be a sérülésekkel teli embereket. A rendőrség megindította a nyomozást és elfogta a három vérengző gazdát.

Nagy ünnepségekkel fogadták a Lausanneból visszatérő diplomatákat

LONDON. Macdonald angol miniszterelnök a jóvátételi konferenciáról tegnap Londonba érkezett. A pályaudvaron több ezernyi tömeg élén megjelent az angol király képviselője, valamint Baldwin a kormány képviselője. Mikor Macdonald miniszterelnök a vasúti kocsijában megjelent, a hatalmas közönség úgy ünnepelte őt, mint a győztes csatából visszatért hadvezért, hogy nehezen tudott kezét szoritani a fogadtatására megjelent notabilitásokkal. Majd az újságíróknak nyilatkozatot adott. Kijelentette, hogy örül, hogy visszatérhetett Londonba azzal a boldog tudattal, hogy a világot egy boldogabb és szebb jövő felé segítették.

Az angol király tegnap kihallgatáson fogadta Macdonald miniszterelnököt. Az alsóházban ma számolt be a lausannei eredményről. Azután az orvosai tanácsának engedve, hosszabb pihenőt tart.

BERLIN. A lausannei jóvátételi konferenciáról tegnap délután félkettőkor Von Pappen birodalmi kancellár megérkezett Berlinbe. A pályaudvaron összegyűlt hatalmas közönség tapsal és brávó kiáltással fogadta a birodalmi kancellárt. A berlini Wolff távirati iroda jelentése szerint Von Pappen csütörtökön számolt be Hindenburg birodalmi elnöknek a lausannei tárgyalások eredményéről.

PÁRIS. Herriot francia miniszterelnök tegnap reggel Párisba érkezett. A francia miniszterelnök ugyanazzal a vonattal érkezett Párisba, amelyen Macdonald utazott. Az állomáson nagy tömeg gyűlt össze és lelkesen ünnepelték a két államférfiut. Herriot az újságírók előtt kijelentette, hogy meg van elégedve a konferencia eredményével, mert jól dolgoztak a delegátusok. Az elért eredmény az egész világot kielégítheti.

Igyék Azuga-sört!

Dr. Bartha Ignac nyilatkozik a magyar nyelvű plakátok ügyében

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóestét” írta meg először és tiltakozott az ellen, hogy a városi tanács hirdetési osztálya nem engedte kiragasztani a Magyar Párt magyar nyelvű választási plakátjait. Az ügyben dr. Deleu polgármester nyilatkozatot tett s az ódiomot a régi interimár bizottságra háritotta. Ebben az ügyben dr. Bartha Ignác a következő nyilatkozatot közlésére kérte fel lapunkat:

A „Keleti Ujság” 154. számában megjelent dr. Deleu, Kolozsvár város polgármesterének egy nyilatkozata a betiltott magyarnyelvű választási plakátok ügyéről és az érvényben levő szabályrendeletre hivatkozva arra utal, hogy

Ezt a szabályrendeletet az előbbi ideiglenes bizottság szavazta meg, amelyen jelen volt a Magyar Párt kiküldöttje is.

Dr. Deleu polgármester ezzel a nyilatkozatával arra törekszik, hogy a mai helyzetért a felelősséget ugyancsak a magyarságra háritsa.

Az előbbi ideiglenes bizottságban, a Magyar Párt engedélyével csak egy magam vettem részt és így, mint egy ember, ugysem sokat tudtam volna elérni a román többséggel szemben. Véttem volna azonban minden esetre, hogyha egy ilyen sérelmes intézkedést legalább elvben és demonstratív szempontból nem kifogásoltam volna.

Hogy a jelenlegi szabályrendelet a mai formájában a multkori ideiglenes bizottság szavazta meg, ez teljesen valótlan állítás. Ugyanis a helyi revíziós bizottság az egész szabályrendeletet átdolgozta és azt a saját fogalmazásában hagyta jóvá. Bizonyítéka ennek az, hogy a polgármester ur által hivatkozott szabályrendeleti szakaszok teljesen másról szólnak az ideiglenes bizottság által jóváhagyott szabályrendeletben, mint a helyi revíziós bizottság által átdolgozott és jóváhagyott szabályrendeletben.

Az ideiglenes bizottság 1931 nov.

3-án jóváhagyott szabályrendeletében egyetlen egy intézkedés van, mely a választási plakátokra vonatkozik és ez a következő: „A képviselő, vagy községi választások alatt a politikai jellegű hirdetések után, a pártok kötelesek az érvényben levő díjakat fizetni.” Ezt így hagyta jóvá az interimár bizottság. A helyi bizottsághoz be-terjesztett példányban már módosítás van és „valaki” beszúrta teljesen önkényesen, hogy „a szabályrendelet értelmében tartoznak a pártok a díjakat megfizetni.” A helyi revíziós bizottság pedig saját iniciatívájából beszúrta a 2. szakaszhoz b. pont alakjában azt, hogy „a törvényhatóság közhirdetési jogának tárgyát képezik a politikai pártok falragaszai is.” Ilyen alakban és tartalommal hagyta jóvá a szabályrendeletet a revíziós bizottság.

Ez a valódi tényállás. Nem felel meg tehát a valóságnak, hogy a jelenlegi szabályrendeletet a mai tartalmában a volt ideiglenes bizottság szavazta meg s el kell háritsák magamról minden felelősséget a polgármester ur beállításával szemben azért, mert az ominózus rendelkezést nem az én közreműködésemmel szúrta be a szabályrendelet átdolgozása alkalmával a helyi revíziós bizottság, amelynek tagja soha nem voltam és nem is lehettem.

A nyilatkozatát közlő lap pedig senkinek sem tett szolgálatot, hogy kihangsúlyozta, miszerint engem a Magyar Párt nem küldött ki, csak hozzájárult a multkori ideiglenes bizottság tagságának elfogadásához, mert végeredményben a kettő egy. Nem volt soha sem titok, hogy minden fontos városi kérdésben a párttól kapott utasítás szerint jártam el mindig. Szomorú, hogyha a Magyar Párt lapja nem pártpolitikát, hanem személyi politikát üz és amikor csak lehet üt.

Dr. Bartha Ignác, ügyvéd.

Elitelték anócsábitó papot

LONDON. A közönség még élénken emlékezik arra a nagy porfelvert ügyre, melynek a főszereplője Harold Dawidson anglikán lelkész volt. Dawidson, az újabb papot asszonyi ügyek miatt állították bíróság elé s hetekig tartó kihallgatások után egyházi bíróság most bűnösnek mondotta ki. A bíróság a tanuvallomások alapján behizonyítottak tekinti, hogy Dawidson belső kapcsolatban állt képrostituálttal és több fiatal leány papi hivatása teljesítésének érdekében tisztességtelen ajánlatokkal üldözött.

Világ gazdasági konferenciát hívnak össze

LONDON. A lausannei konferencia résztvevői elhatározták, hogy a világ gazdasági válságnak megbeszélésére külön konferenciát hívnak össze. A Daily Telegraph szerint ezt a nemzetközi világ gazdasági konferencia tanácskozásait októberben kezdik meg és két hónapig fog tartani. A konferencia helye még nincs megállapítva. A francia kormány Genfet ajánlja, míg az amerikai kormány a konferenciát Londonban való megtartását sürgeti.

Súlyos szerencsétlenség a motorkerékpárversenyen

DREZDA. A drezdai nemzetközi motorkerékpárversenyen súlyos szerencsétlenség történt. Az egyik oltfalkocsis versenyző előzni akarta ellenfelét, a gép egy fordulónál megbillent és a kocsiiban ülő versenyző hatalmas ivben kirepült és egy fatörzshöz vágódott. Az össze- csapás olyan súlyos erejű volt, hogy a szerencsétlen embernek a kepegyája darabokra törött. A vezető felsőlábzsártörést szenvedett.

Oanea liberális szenátor letartóztatását a vádtanács megerősítette

CLUJ-KOLOZSVÁR. Oanea Eudor-rentiu volt szenátor, a liberális párt Besztercenaszód megye listavezetője propaganda beszédében a helyszini vizsgálat szerint felségsértés kijelentéseket tett, miközben a király személyét is kritizálta. A Oanea-ügyben Besztercára kiszállott Birescu főügyész és Pastia vizsgálóbíró a helyszinén szerzett tanuvallomások alapján elrendelték Oanea volt szenátor elővezetését Szombaton a délutáni órákban hozta a besztercei rendőrség Kolozsvárra Oanea képviselőjelöltet s este késői órákban fejeződött be a kihallgatása. A vizsgálóbíró beigazoltnak látta a felségsértés gyamóját s elrendelte Oanea ellen a hatminnapos vizsgálati fogságot. Oanea fellebbezett a törvényszék vádtanácsához. A törvényszék II. székciójának vádtanácsa ma délelőtti tárgyalta a felségsértési ügyet. vádlottat tíz ügyvéd védte, akik valamennyien felszóltatták Oanea védelmére. A vád- és védbeszéd elhangzása után a vádtanács helybenhagyta a harminnapos vizsgálati fogság elrendelését.

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Julius 11 hétfő Róm. kath. I.
Pius, Lili. Görög. Eufemia,
Prot. Pius I. Alice. Izs. 7 Thamus.

Jóestét!

Vajda Sándor miniszterelnök, amikor közölték vele a buzáui választási eseményeket, előbb megdöbben, aztán így szólt:

— Tehetek én arról, hogy a botnak két vége van?

Angheliescu volt közoktatásügyi miniszter, aki a liberális uralom alatt egyre-másra záratta be a kisebbségi iskolákat, ijedtében kijelentette, hogy jó lenne bezáratni a nemzeti-parasztpárti korteseket is...

Autóbusz forgalom.

— Ilonka, ha most nem mond azonnal igent, a legközelebbi autóbusz elé vetem magamat.

— Adjon, Jenő, egy kis gondolkozási időt. Negyedóra múlva jön a másik autóbusz.

A rendőrkezes elbocsátotta szolgálatukból a közönséggel basáskodó rendőröket. Ezek most hir szerint Törökországba mennek — basáknak.

Nyári számtan.

— Ha hat fiu a strandra megy, de kettőnek nem szabad bemennie, hány fiu fog megfürödni?

— Hat, tanító ur...

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint igen meleg idő várható helyi zivatarokkal.

— **Inspekción gyógszertárak.** Lukács Unió-ucca, Minerva Westelényi-ucca, Dr. Olariu Deák Ferenc-ucca.

— **Nagy sikerrel zajlott le a Liliom-ünnepély.** Vasárnap délután a Katolikus Kőr az iparos tanoncok és iparos cserkészek felségélyezésére jólsikerült Liliom-ünnepélyt rendezett a román. kat. főgimnázium udvarán és helyiségeiben. A rendezésen meglátstott a cserkészek lelkes munkája. Az udvaron kifeszített köteleken apró színes zászlócskák lengtek. Csónakverseny, karikadobás, arab jósnő szerencsekerék, büffé és számos különböző sátor-tette színessé és hangulatossá az ünnepélyt. A műkedvelők előadásának számai közül kiemelkedtek a Mátrai Áronka által előadott magyar népdalok, Demeter Mihály humoros székelly tréfái, köztük a „Danibá”, és Guncser Nándor festőművész karrikaturái. A műsort hajnalig tartó tánc követte. A város katolikus társadalmá Hischler pápai prelátussal az élén, nagy számban vett részt az ünnepélyen.

— **Szenzációs játékot produkált a magyar vízpoló válogatott New Yorkban.** A magyar olimpiai vízpolóválogatottak tegnap újra New York ellen mérkőztek. A magyar válogatott a mérkőzés folyamán szenzációs játékot mutatott és 13:0 (7:0) arányban lehengerelte a new-yorkiakat. A 100 yardos gyorsusztásban dr. Bárány 54.2 mp.-es idővel győzött az amerikaiak olimpiai reménysége Kojac ellen.

Rejtélyes módon loptak el a wertheim-kasszából 150 ezer lejt

BRAILA. Nagy izgalomban tartja egész Braila lakosságát az a szenzációs lopás, amellyel a Goldenberg és Fiai cég kasszájából elloptak a tegnap éjszaka folyamán 150 ezer lejt. A lopást csak reggel fedezte fel a cég Israelovici nevű könyvelője, aki amint reggel 7 órakor bement az irodába, nyitva találta a kasszát.

A kiszállott rendőrség megállapította, hogy különös és titokzatos bűnüggyel állanak szemben, mert a tettes minden erőszak nélkül nyitotta fel a szekrény ajtaját a kassza ajtaját a kassza rendes kulcsaival. Kiderült az is, hogy a kulcsokat, amelyeket rendszeren Solomon

Jenny, a cég pénztárosnője magánál szokott tartani, az éjszaka folyamán valaki ellopta.

Nem lehet megállapítani azonban, hogy a pénztárosnő ridiküljéből még az este az irodában kilopta-e valaki, vagy utközben az utcán vesztette el a kulcsokat, de megállapítást nyert az tény is, hogy a tettes a céghez közelálló egyén kellett legyen, mert az ajtót is a saját kulcsaival nyitotta fel. A hatóságok bevezették a vizsgálatot és kihallgatták a cég több alkalmazottját, amelyek közül egyeket a vizsgálat érdekében őrizetbe vettek.

— Vonat elé vetette magát, mert összeveszett ideáljával. Tecuciból jelentik: Tegnap reggel a tecuci rendőrség telefonon értesült arról, hogy az állomástól mintegy 600 méter távolságra egy öngyilkos holttestét találták meg, amelyet a Galati felé menő vonat ütött el. A kiszállott rendőrség megállapította, hogy a szerencsétlen Rádásanu Jon harmincöt éves bukaresti lakos, személyével azonos. Kiderítette a vizsgálat, hogy Rádásanunak régi kedvese volt Tecuciban, akivel az utóbbi időben összeveszett. Az összeveszés oka az volt, hogy miután a cég, amelynél Tecuciban alkalmazásban volt, beszüntette működését, a bardsau-i CFR hivatalnokok szövetkezeténél kapott alkalmazást, de ott bizonyos csalások miatt felfüggesztették állásából és megindították ellene az ügyészégi eljárást. Azután a bukaresti „Eforia” magánsemináriumnál kapott alkalmazást, ahol jól keresett ugyan, de rendkívül sokat költött. A napokban Galatiba ment, hogy bizonyos ügyeit elintézzé, azután átment Tecuciba és meglátogatta régi szerelmét, aki a szüleinél lakott. Háromnapos ott tartózkodás után megérlelődött benne az öngyilkosság gondolata és tegnap éjszaka kiment az állomás melletti órházhoz, bevárta a Galac felé robbogó vonatot és eléje vetette magát.

— AZ UNIVERSITATEA VERSENYÉN ZEIGLER NÉGY ORSZÁGOS REKORDOT JAVITOTT. A szezon első uszóversenye tegnap zajlott le az Universitatea rendezésében. A verseny során a kitünő formában levő Zeigler négy országos rekordot döntött meg. Igen szép teljesítmény volt Török Ferenc műugrása is. Eredmények: 50 m. gyermek gyorsusztás. 1. Szabó László (U) 42.2 mp. 100 m. ifjúsági gyorsusztás. 1. Dózsa (KAC) 1 p. 20 mp. 200 m. mellusztás (szénior) 1. Kovács (U) 3 p. 20.2 mp. 100 m. hátusztás (szénior). 1. Zeigler (U) 1 p. 33 mp. 100 m. gyorsusztás (szénior). 1. Pasca (U) 1 perc 13 1/2 mp. 100 m. ifjúsági hátusztás. 1. Dózsa (KAC) 1 perc 56 2/3 mp. 200 m. női mellusztás. 1. Ujhelyi Irma (U) 3 perc 34 mp. 50 m. leánygyermek gyorsusztás. 1. Vlád Maria (U) 57 1/2 mp. 2. Stanciu Gigi (U) 57 1/2 mp. 400 méteres gyorsusztás (szénior). Zeigler (U) 6 p. 04 1/10 mp. (Országos rekord) 100 méteres női hátusztás. 1. Nagy Gaby (U) 2 perc 5 2/3 mp. 200 m. ifjúsági mellusztás. 1. Aranyosy (U) 3 perc 25 mp. 50 méteres gyermek mellusztás. 1. Rundenleau (U) 45 3/5 mp. 5x100 méteres staféta (szénior). 1. (U) 4 p. 29 3/5 mp. 400 m. ifjúsági gyorsusztás. 1. Széplaky (U) 7 perc 30.7 mp. 1500 méteres szénior gyorsusztás. 1. Zeigler (U) 26 p. 26 mp. (Országos rekord). Régi idők 500 m. 7 perc 50 mp. (Orsz. rekord). Műugrás. 1. Török Ferenc (U) 82.49 pont. 2. Hankó (U) 78.87 pont. A pontozás nem hü kifejezője az erőviszonyoknak. Török klasszis-sal jobb volt ellenfelénél.

Az uszóversenyek után vízpoló-mérkőzés volt. Universitatea B—Universitatea A 4:3 (1:2). Góldobók Orosz (2), Boitor (2), illetve Pasca (2) és Ghiurghiu Románia—Haggibhor 5:0 (4:0). Góldobók Balló (5) és Cziller (2). Kocz Rudolf kifogástalanul bíráskodott.

Rendületlenül kitart példátlanul

olcsó áraival

CZINK

festő és vegytisztítógyára.

Rockefeller szózata

Rockefeller, a híres amerikai petróleumkirály, kilencvenharmadik születésnapja alkalmával nyilatkozatot adott ki, amelyben kéri nemzetét, hogy a pazarlás, önzés és szívtelenség által előidéztet megalázó helyzetből kiemelkedve, Istenbe vetett hittel haladjon tovább az igaz uton. Ő maga — ugymond — hét súlyos gazdasági depressziót ért már át és azt tapasztalta, hogy a jólét mindig visszatért. Most is vissza fog térni.

Jó, jó, mi nem vonjuk egyáltalán kétségbe, hogy Rockefeller ur részére vissza fog térni a jólét, hiszen őt el sem hagyta az soha, de mi lesz azokkal, akik még soha sem érezték eddig, hogy mi a jólét. Azok számára ezután sem fog eljönni ez a megjósolt csoda?

— **Gazdaggyűlések Kolozsváron.** Vasárnap két népes gazdaggyűlést tartottak Kolozsváron. Délután öt órakor a Szilágyi-vendéglőben, este 8 órakor a Nádas-fürdő melletti Balogh-vendéglőben. Mindkét gazdaggyűlésen az Országos Magyar Párt kolozsvári tagozatának vezető tagjai élén Szabó József kigazda képviselőjelölt is megjelent s a gyűlések lelkes ünneplése közben fejtegette ki a Magyar Párt választási programját. A kolozsvári gazdák egyöntetű lelkesedéssel tartanak ki a Magyar Párt zászlója mellett.

— **Osztrák-magyar kereskedelmi szerződés.** Niokl Alfréd magyar meghatalmazott miniszter ma Bécsbe utazik az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés megkötésére.

— **Fellendül a kerékpározás.** A magas autó- és benzinadó következtében a középosztály mindenütt visszatér a kerékpár használatához, aminek folytán a kerékpár-iparra óriási fellendülés vár. Már is feltűnő ez a folyamat Angliában, Német- és Franciaországban, de nálunk is tapasztalni lehet a kerékpározás fellendülését.

— **Korcsmai verekedés revolverlövésekkel.** A tegnap reggel Cărlan Nicu és Buia Josif parladi lakosok Dumitru Haralambie kurta korcsmájában mulatoztak. Később aztán az asztalukhoz ült Rosesti Jon és Macarie Jean is, akikkel valamin összeszólköztek. Cărlan Nicu végül kiszaladt a korcsmából, Rosesti utána sietett és több revolverlövessel súlyosan megsebesítette. A tettest letartóztatták.

— **Négyméteres dália.** London mellett egy műkertésznek sikerült egy négy méter magas dáliát termelni.

— **A szerelem hónapja.** Eddig csak a költők állították, hogy május a szerelem hónapja, most meg erősítették az ideit statisztikusok is. Budapesten emberemlékezet óta májusban volt a legtöbb házasságkötés, 100 lakóra 24 jutott. A szerelmesek ezzel szemben legkevésbé a hideg januárt kedvelik. Évtizedek óta nem haladja túl a januári házasságkötések száma a 7-es arányszámot.

— **Koporsóban temették el a diákéletet a vidám pesti fiúk.** A napokban igen különös látvány ragadta meg a Nagyköruton járókelők figyelmét. Hosszu, misztikus gyászmenet kísért egy koporsót. Az emberek mély megrendüléssel gondoltak az ismeretlen halottra és a részvét ott lappangott mindenki szívében a hozzátartozók iránt, akik arcukon a gyász és fájdalom kifejezésével kísérik a kedves halottat utolsó útjára. Pedig kár volt a szomorú meghatottságért. Mert amint a menet közelebb ért, a koporsón kivilágott betűkkel már világitott a halott nevet: Diákélet! Ilyen ötletesen különös és megkapó dolgot talált ki néhány szellemes diák a vizsgák után a diákélet gondjainak eltemetésére. — Hej, pedig be sokszor fogják majd viszaszírni később ezt az eltemetett diákéletet.

A jó hírnévnek örvendő
Majorosiné konyhája
most
Calea Regele Ferdinand 70.
Bogsza-étterem
helyiségében van.
Olcsó abona. Minden este flekken és szombat esténként a híres vargabéles.

Szamosujvári, csabai, debreceni

száraz kolbász, prima minőségben a legolcsóbb napi áron beszerezhető

DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16.

SPORT

A romániai labdarugóbajnokság döntője

Nagyszámu nézőközönség előtt, nagy hőségben került eldöntésre az országos labdarugó bajnokság döntője Bukarestben a bukaresti Venus és a resicai UDR között. A resicai munkáscsapat csalódást keltett. A Venus igen jól játszott és pillanatig sem volt kétséges a győzelme. Az eredmény 3:0 (1:0) a Venus javára. A gólokat a három Valeov fivérek lőtték. Dr. Morár Teofil jó bíró volt.

Botrányba fulladt a Juventus—Slavia revánsmérkőzés

TORINÓ. A Középeurópa-kupáért folyó mérkőzések során tegnap hatalmas közönség előtt játszották le Torinóban a második Juventus—Slavia mérkőzést. Az első találkozó, amely Prágában folyt le, a Slaviának a közönség és a bíró támogatásával sikerült 4:0 arányban győzedelmeskednie az olasz bajnok felett. A tegnap megtartott második mérkőzés bővelkedett izgalmakban és botrányokban. A Juventus Cesarini és Costoli góljaival már 2:0 arányban vezettek, midőn hatalmas botrány tört ki a pályán. A cseh balszélső inzultálta ellenfelét, mire a közönség benyomult a pályára és a cseh játékosokat terrorizálta. Erre a Slavia levonult a pályáról és nem tért vissza. A Juventus a szabályokban előírt 20 percig várakozott, mire a bíró lefújta a mérkőzést.

Kolozsvár győzött a szlovenszkói teniszézők ellen. A KAC idej nemzetközi teniszmérkőzésének elmaradásáért igen gyenge kárpótlást kapott a közönség a szlovenszkói teniszézőktől. A kétmapos versenyen a felvidéki vendégek nem ütötték meg a nemzetközi átlagot. A kolozsváriak igen szépen játszottak. A verseny állása 10:7 Kolozsvár válogatott teniszézőinek javára. Ma még két hátralevő számot bonyolítanak le.

Vidéki eredmények:

Temesvár. Rapid—Ripensia 3:1 (2:0). A bécsiek igen szép játékot produkáltak. A temesvári csapat is jól játszott, de nem volt eredményes. A végeredmény 3:1 (2:0) a Rapid javára. Bentia jól bírászkodott. A temesvári csapatban szabadságon levő ferencvárosi jobbszélső, Tánczos is játszott.

Arad. Olimpia—Bukaresti CFR 5:2. Szombaton a Gloria 1:1 (1:0) arányban végzett a bukarestiekkel.

Nagyvárad. A magyar-román hölgy-tenniszmérkőzés minden számában a magyar hölgyek győztek. Eredmény 10:0. A román csapatból hiányoztak a legjobb bukaresti hölgyversenyzők.

Nagyszében. Soimi—NMSC 1:1 (1:1).

Németország—Anglia 3:2. Németország—Anglia Davis Cup lawn-tenniszmérkőzésének utolsó napján a német teniszézők meglepetést keltettek jó szereplésükkel. A végeredmény 3:2 Németország javára.

Sziven lőtte magát vőlegénye fényképe és meghívott barátnői előtt az elhagyott menyasszony

ARAD. Különös és szomorú dráma zavarta meg tegnap a szomszédos Lippa egyhangú életét. A közismert és nagyrabecsült Deica-család Judith nevű lánya mintegy három éve élt szoros jóbarátságban dr. Leviceanu Sexiliu radnai orvossal, aki időközben el is jegyezte a magasműveltségű leányt. Az utóbbi időben azonban Deica Judit megtudta, hogy a vőlegénye egy orvostársa ajánlatára megismerkedett egy gazdag befolyásos temesvári család egyetlen leányával. Ettől kezdve dr. Leviceanu mind ritkábban látogatott el a Deica-családhoz. A napokban aztán az a hír terjedt el a kis városban, hogy Leviceanu dr. fel fogja bontani a Deica Judit-

tal kötött eljegyzését és a temesvári hölgyet fogja nőül venni.

Mikor Deica Judit meghallotta ezt, elhatározta, hogy öngyilkossá lesz. Meghívta a barátnőit egy családi összejövetelre, ahol ő fekete ruhában jelent meg, egyik kezében a Leviceanu Sexiliu fényképét tartva, a másikban pedig, háta mögé rejtve egy revolvert. Könnyes szemekkel lépett a barátnői elé és meghatottságtól remegő hangon mondotta: „Barátnőim! Anélkül tudtam élni, hogy Sexilt lássam, de anélkül, hogy őt szeressem nem tudok élni.“ Ebben a pillanatban előkapta a revolverét és mielőtt megakadályozhatták volna, sziven lőtte magát.

A rablógyilkos testvérek ügye a tábla előtt

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári ítélőtábla ma a vistai véres rablógyilkosság ügyét tárgyalta. A vádlottak Părănan Juon és Părănan Vasile testvérek, akik a múlt nyáron egy éjszaka megtámadták Petrutu Stefan gazdát, akitől el akartak rabolni 17 ezer lej készpénzt. Petrutu azonban meg akarta védelmezni tulajdonát, mire

Părănan Juon éles fejszével kétszer fejbevágtá,

ugy, hogy a gazda nemsokára behalt sérüléseibe. A gyilkos testvérek közül Părănan Juont 9 és Părănan Vasile 4 évi börtönre ítélte a etörvényszék. A tábla harmadik szekciója a 9 évet egyel leszállította, míg a Părănan Vasile négyévi börtönbüntetését helybenhagyta.

Kalotaszegen tovább divik a próbaházasság, mert a bíró leányának nem sikerült a törvényes házasság

CLUJ-KOLOZSVÁR. A népművészetéről országosra ismert kalotaszegi Nagykapus faluban érdekes ősi szokás a leánylopás. Mészsziről nézve különös, romantikus, azonban a kapusiak életében mi sem természetesebb ennél. A legény táncban, kukoricatöréskor, fonóban addig-addig fereg a leány körül, aki megtetszett neki, míg egyszer csak megmondja, hogy: „Ma este ellopak“. És este néhány barátjával, de mindkét fél szüleinek a tudta nélkül valóban ellopja a leányt. Másnap reggel a menyecske vagy a ház körül kezdi meg a munkát, vagy a mezőre megy dolgozni, de mindig úgy, hogy a legény oldalán mellet lehessen, mert ez az együttélés, együtt dolgozás nem más, mint próbaházasság, mely rendszerint hat héttől hat hónapig tart. Ha ezen idő alatt arról győződtek meg mindketten, hogy minden tekintetben egymáshoz valók, akkor elmennek a paphoz, bevallják, hogy beleestek „apáik bűnébe“ és kéri, hogy eskesse meg. A pap lekorholja őket, de végül is megadja az áldást.

Megtörténik, hogy a próbaházasság nem válik be. Akkor sincs semmi baj. A legény hazaviszi a leányt, illetve menyecskét oda, ahonnan ellopta. Ez természetes. A leányságra, liliomságra nem sokat adnak a kapusiak. Tudják, hogy semmit sem ér a testi tisztaság, ha lelkileg romlott valaki. A kapusi nők és férfiak pedig, egytől-egyig romlatlanok, épek, erősek, egészségesekek, akár volt próbaházasság, akár nem. A leány a leg-

nyugodtabban megy haza, mert tudja, hogy nem marad pártában. Nagykapuson mindenki megtalálja a párját. Ha egy ellopott és visszavitt leánynak gyermeke születik, nem csinálnak nagy dolgot belőle. Nem az a fontos, hogy kitől, hanem, hogy van, örvendenek neki. A gyermek mindig annak a nevet viseli, aki a törvényes férje lesz a leánynak. Nagykapuson pedig minden törvényes házasság sikerül, mert a próbaházasság alatt mind a ketten megismerik egymást nem mint az erkölcsi világréndben, hol az udvarlás és jegyesség ideje alatt mindenik fél csak a vasárnapi oldalát mutatja. Az életben pedig több a hétköznapi, mint a vasárnap. S az eredmény a gyors válás, elrontott élet, vagy tragikus befejezés. A kapusiak között nem talál áldozatokat a valláserkölcsei világrénd, amiért valóban irigyelni lehet őket.

Hogy a kapusiak házaselete a próbaházasság következményeképpen mennyire sikerül, azt az alábbi eset bizonyítja a legjobban. A kapusi bíró hüszke szép leánya meg akarta mutatni a falunak, hogy őt el nem lopja senki, ő a próbaházasság nélkül is boldog lesz. Férjhez ment. S rövidesen el is vált. Emberemlékezet óta ez ott az első válás s valószínűleg az utolsó is. Mert példának tüzik ki maguk elé a bíró leányának szomorú esetét. Már pedig a kapusiak egészségesekek, épek, erősek, boldogok akarnak maradni, nem törődve a rajtuk kívülálló társadalom álszemérmes valláserkölcsei világréndjével.

Elítelt kommunisták

CONSTANTA. A caliacrai törvényszék 6—6 hónapi fogházbüntetésre ítelt 13 kommunista össesküvéssel vádolt egyént. Az elítelték fellebbezést jelentettek be.

Ollóval szurkálta össze a feleségét

RADAUTI. Morchidan Constantin örmester és a felesége között igen gyakran játszódtak le kínos féltékenységi jelenetek. A tegnap folyamán is parázs veszekedés fejlődött ki a házastársak között aminek a következményeképpen Morchidan egy ollóval több ízben feléje szurt a feleségének. A szerencsétlen asszony azután öngyilkossági kísérletet követett el. Szilveszter napján szállították kórházba. A vizsgálatot bevezették.

Felmentettek egy baptista prédikátort

ARAD. Az aradi törvényszék felmentette I. Bránda baptista prédikátor plescutai lakost, aki azelőtt volt vádolva, hogy „baksisország“ nevezte Romániát. Bránda erre a kifejezésére az adókat, hogy amikor egy alkalommal egy amerikai baptista prédikátortárs be akart térni a falujáért a csendőrség csak ezer lej taxa elzetes lefizetése után akarta megadni rá az engedélyt.

A MAGYAR OLIMPIAI VIZIPOLCSAPAT HATALMAS GYŐZELMEK NEWYORKBAN

NEWYORK. Tegnap sokezer néni közönség jelenlétében mutakoztak be a magyar uszóolimpikonok Newyorkban. A 4x100 yard sprintstafétában a magyarok a második helyen végeztek. A Newyork válogatott vizipolozói ellen 9 (3:2) arányu győzelmet aratott magyar együttes. Német (5). Kerü II. (2), Bozsi és vitéz Halas góljaival.

Kerhling Béla Hollandia tennisz bajnoka. A holland tenniszbajnokságok során Kerhling Béla, a többszörös magyar bajnok a férfi egyéni és a férfi páros bajnokságot sikeres küzdelem után megnyerte.

A magyar ifjúsági bajnokság második napja. Szépszámu nézőközönség előtt igen jó időben, szép sportot nyújtott a magyar ifjúsági bajnokságok második napja. 20 m-es síkfutás. Bajnok Köszler 28 mp. 400 m. síkfutás. Bajnok Fri 51.6. 1500 méteres síkfutás. Bajnok Ráthonyi 4 perc 19.2 mp. 110 m. teres gátfutás. Bajnok Szabó 16 mp. 400 méteres gátfutás. Bajnok Szabó 1 p. Magasugrás. Bajnok Holló 181 cm. Diszkoszvetés. Bajnok Remete 37.67 méter. Súlylökés. Bajnok Ferencsy 12.60 méter. Hármassugrás. Bajnok Dombóvári 13.81 méter.

Napégetés ellen biztos hatásművelő
„AFRICOL STRAND OLAJ“
üvege 10 és 20 Leu.

Főraktár: Dr. HINTZ gyógyszerárban

Itt a választás! Művészies, olcsó festés és tisztításra ruháit vigye Clujon CZINK-HEZ Nem fog csalódnia

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj—Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám 61.